

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-03-05
Besvaras senast
2024-03-19

Till statsrådet Johan Forssell (M)

2023/24:599 Jämställdhetsfokus i biståndet

Ett av regeringens första beslut inom utrikespolitiken var att Sverige inte längre skulle bedriva en feministisk utrikespolitik. Enligt utrikesminister Tobias Billström skymde ”etiketten” innehållet. Däremot skulle inte själva innehållet påverkas i någon högre utsträckning. I regeringens budgetproposition 2023/24 går det till exempel att läsa att ”jämställdhet är ett svenskt kärnvärde”.

Liknande formuleringar återfinns i regeringens nya reformagenda för biståndet. Där står det att svenskt bistånd ska vara en tydlig kraft för jämställdhet och att fokus ska vara två övergripande områden: ”främja kvinnors och flickors möjlighet att fritt bestämma över sina liv och kroppar” och ”stärka kvinnors och flickors ekonomiska egenmakt”. För mig och Vänsterpartiet är det självklara utgångspunkter för svenskt bistånd. Men genusperspektivet behöver genomsyra alla områden, oavsett om det handlar om infrastruktursatsningar, handelsavtal eller vapenexport.

Frågan är också hur jämställdhetsperspektivet de facto påverkas när regeringen samtidigt försämrar de faktiska förutsättningarna för ett bistånd för jämlikhet och rättvisa. På vilket sätt gynnas flickor och kvinnor i världen av ett minskat bistånd och ett bistånd som ska bedrivas utifrån svenska intressen? På vilket sätt bidrar det svenska biståndet till ökad jämställdhet genom att fokusera biståndet till områden med minskat jämställdhetsfokus?

Regeringen vill till exempel öka andelen privatsektorsbistånd. Studien *Mobilising Private Development Finance: Implications for Overall Aid Allocations* (2020:1) från Expertmyndigheten för biståndsanalys (EBA) visar att bara 2 procent av privatsektorsbiståndet har jämställdhetsfokus. Det ska jämföras med 40 procent i det vanliga bilaterala biståndet.

Samma sak gäller den tätare kopplingen mellan bistånd och handel, där ojämlikheten mellan kvinnor och män riskerar att förstärkas. Kommerskollegium konstaterar till exempel i sin rapport *Trade and Gender Equality, The role of trade policy* (2020) att det är avgörande att handelsfrågor även inkluderar ett jämställdhetsperspektiv.

För ett svenskt bistånd som på allvar bidrar till jämställdhet i världen krävs mer än ord på ett papper. Det kräver ett aktivt arbete, konkreta strategier och planer, tillräckliga medel, långsiktighet och framför allt en politisk vilja.

Med anledning av vad som anförts ovan vill jag fråga statsrådet Johan Forssell:

1. Har det gjorts någon konsekvensanalys av hur sloandet av enprocentsmålet och det minskade biståndet påverkar jämställdhetsarbetet inom svenskt bistånd, och kan statsrådet i så fall redogöra för resultatet?
2. Har det gjorts någon konsekvensanalys av hur jämställdhetsperspektivet i svenskt bistånd påverkas av regeringens omläggning av biståndet i och med den nya reformagendan, och kan statsrådet i så fall redogöra för resultatet?
3. Kommer statsrådet att ta initiativ för en plan för hur jämställdhetsperspektivet ska integreras inom alla delar i bistånds- och utrikespolitiken; privatsektor och handel inkluderat?
4. På vilket sätt kommer statsrådet att arbeta för att en ökad andel privatsektorsbistånd inte ska bidra till ett minskat jämställdhetsfokus inom svenskt bistånd?

.....

Lotta Johnsson Fornarve (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann